
USPOREDBA LIBERALIZACIJE TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE U PORTUGALU I HRVATSKOJ

Neven Duić¹

Tomislav Jureković²

Maria da Graça Silva Carvalho³

Željko Bogdan¹

¹Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu

²Gradska Plinara Zagreb

³Instituto Superior Técnico, Lisabon, Portugal

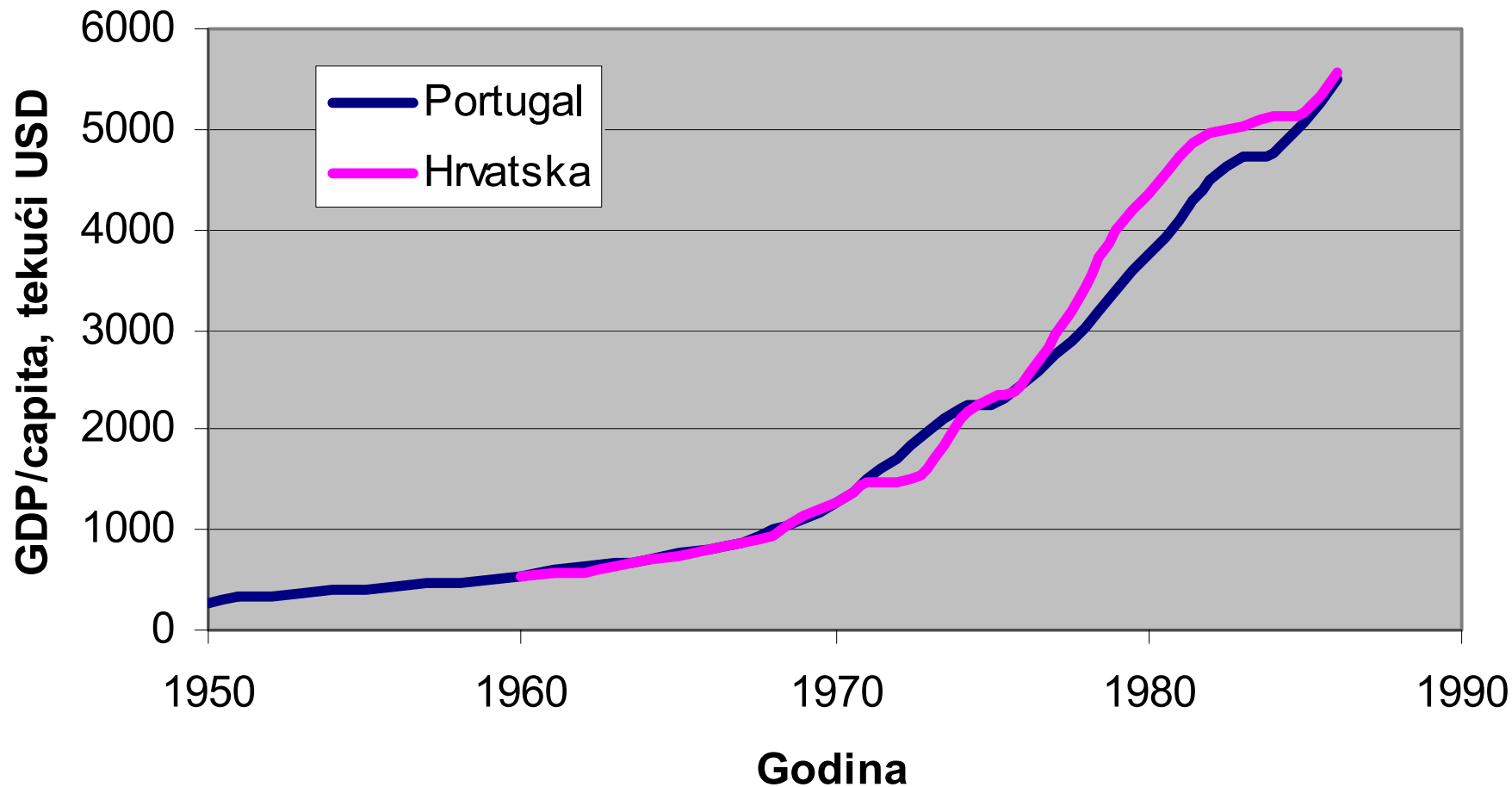
EFEKTI LIBERALIZACIJE TRŽIŠTA ENERGENATA U PORTUGALU

ZAŠTO PORTUGAL?

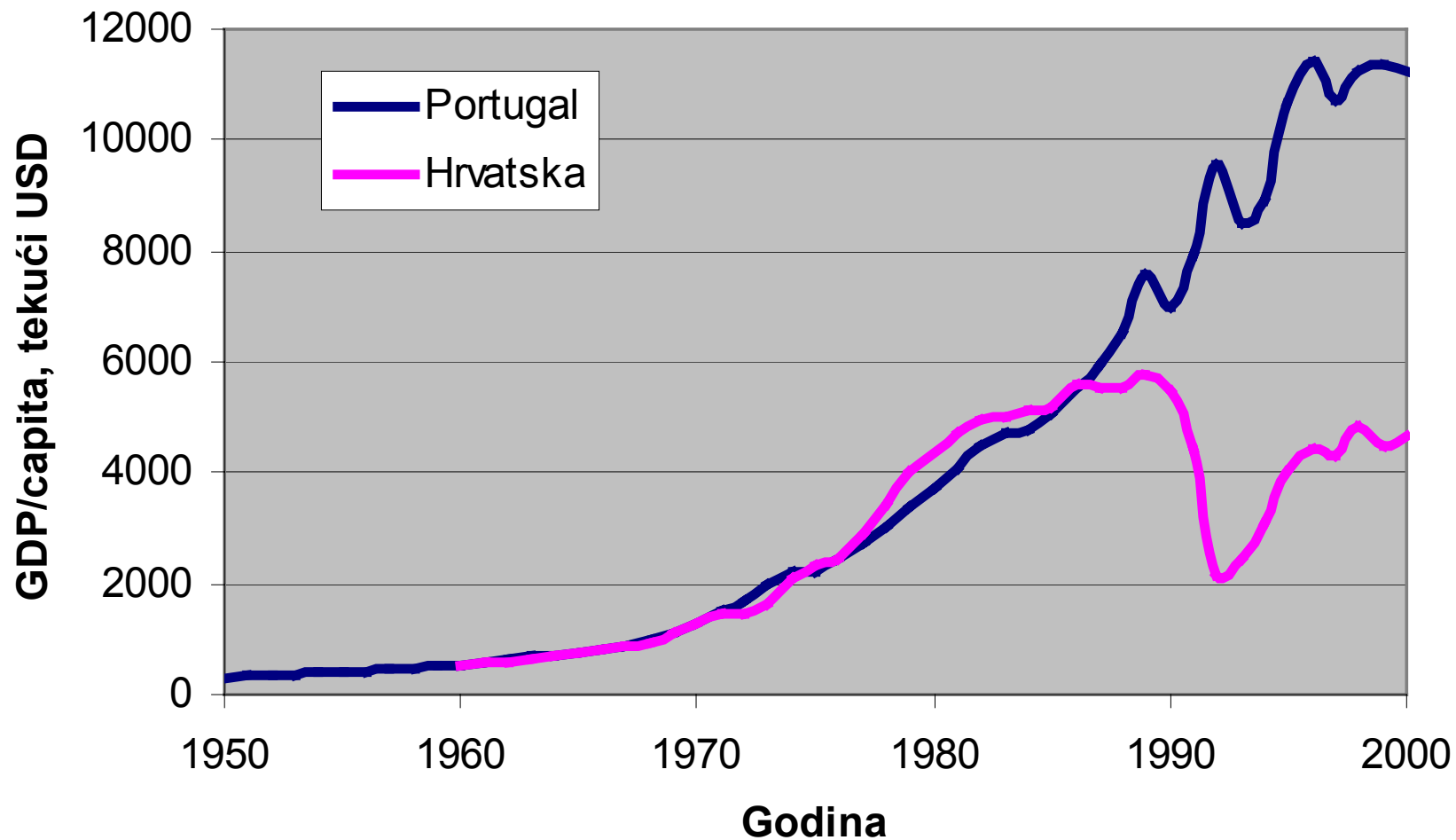

ZAŠTO PORTUGAL?

ZAŠTO PORTUGAL?

TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Gradnja novih proizvodnih kapaciteta

- tenderom (kao i Hrvatska)

Transmisija ($\geq 110\text{kV}$)

- država preuzela 70% tvrtke REN
- *third party access*
regulirani (kao i Hrvatska)

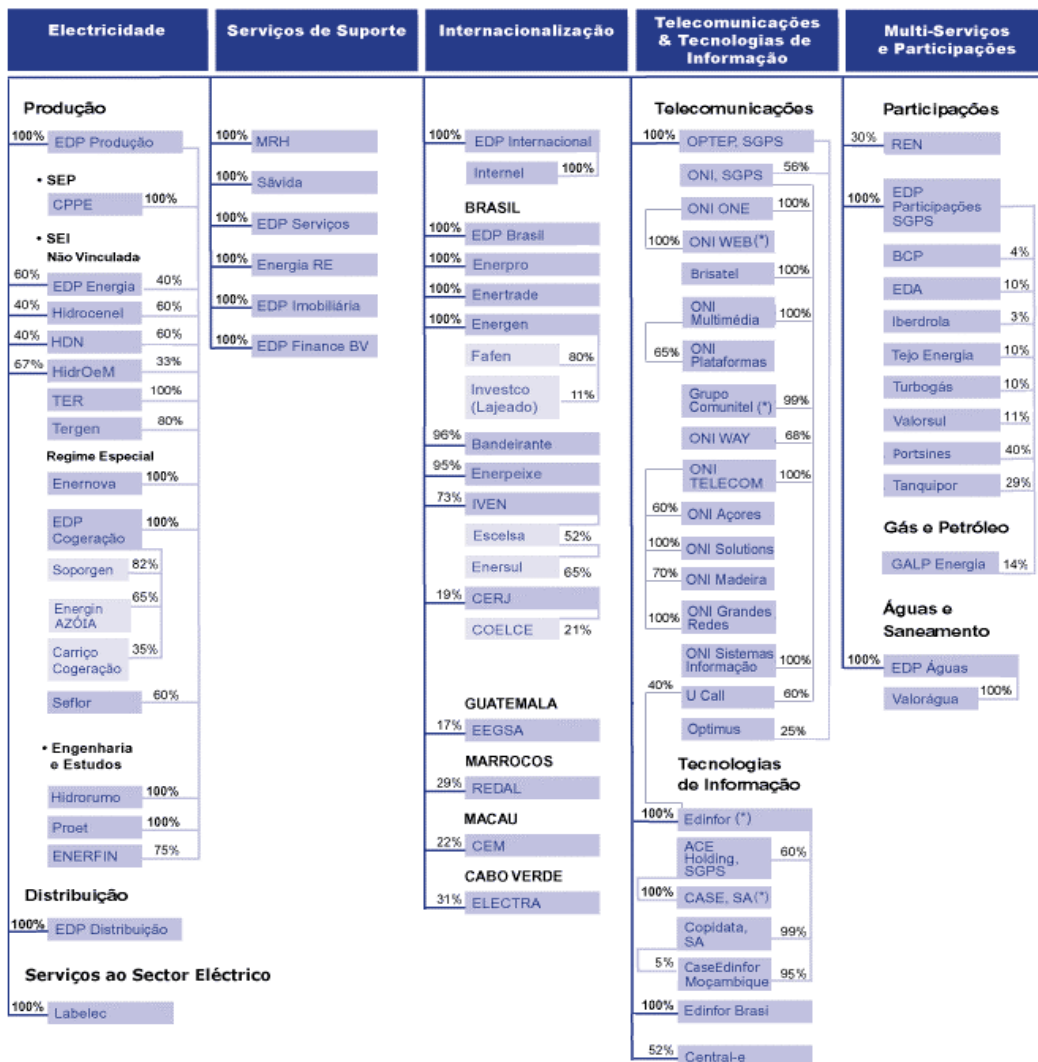
Distribucija

- fuzioniranje distribucije u jednu tvrtku (2000)

Grupo EDP

EDP - PORTUGALSKA ELEKTROPRIVREDA

Širenje EDP-a:

- integracija iberskog tržišta – kupnja **Hidrocantábrico**
- telefonija
- nafta & plin (GALP)
- LNG
- luke
- voda
- zemlje u razvoju

PRIVATIZACIJA EDP-a

Privatizacija:

- flotacija na stranim i domaćoj burzi
- strateškim investitorima

Dinamika privatizacije:

- 1994. - 30%
- 1995-99 - 19.5%
- 2000. - 20%

Struktura vlasništva:

- Država - 30.9%
- BCP – 4.9%
- Iberdrola - 4%
- ostali - 60.2%

USPOREDBA S HRVATSKOM

KRITIČNI FAKTORI

- **široki i stvarni konsenzus**
  - ciljevi, preduvjeti, posljedice, otvaranje
- **svijest o potrebnim koracima/fazama, usprkos nužnosti simultanih procesa - *festina lente***
- **maloprodajna cijena električne energije**